

Zbirka odločb sodne prakse

Zadeva C-425/19 P

**Evropska komisija
proti
Italijanski republiki in drugim**

Sodba Sodišča (veliki senat) z dne 2. marca 2021

„Pritožba – Državne pomoči – Posredovanje zasebnopravnega konzorcija bank v korist ene od njegovih članic – Dovoljenje centralne banke države članice za posredovanje – Pojem ‚državna pomoč‘ – Pripisljivost državi – Državna sredstva – Indici o pripisljivosti nekega ukrepa – Izkrivljanje pravnih in dejanskih elementov – Sklep o nezdržljivosti pomoči z notranjim trgovom“

1. *Pritožba – Razlogi – Napačna presoja dejstev – Nedopustnost – Nadzor Sodišča nad presojo dokazov – Izključitev, razen ob izkrivljanju – Pravna opredelitev dejstev – Dopustnost*
(člen 256(1) PDEU; Statut Sodišča, člen 58, prvi odstavek)

(Glej točke od 52 do 54.)

2. *Pritožba – Razlogi – Nujnost natančnega izpodbijanja dela razlogovanja Splošnega sodišča – Dopustnost*
(člen 256 PDEU; Statut Sodišča, člen 58; Poslovnik Sodišča, člen 168(1)(d))

(Glej točko 55.)

3. *Pomoči, ki jih dodelijo države – Pojem – Dodelitev ugodnosti, ki se jo pripiše državi – Posredovanje zasebnopravnega konzorcija bank v korist ene od njegovih članic – Vključitev – Pogoji – Poseg, sprejet pod vplivom javnih organov – Merila presoje*
(člen 107(1) PDEU)

(Glej točke od 59 do 62 in od 65 do 73.)

4. *Pomoči, ki jih dodelijo države – Pojem – Dodelitev ugodnosti, ki se jo pripiše državi – Posredovanje zasebnopravnega konzorcija bank v korist ene od njegovih članic – Posredovanje v korist zasebnim interesom bank članic konzorcija – Sklep o posredovanju, ki ne pomeni izvajanja javnega pooblastila – Izključitev*
(člen 107(1) PDEU)

(Glej točke od 80 do 84.)

5. *Pritožba – Razlogi – Napačna presoja dejstev in dokazov – Nedopustnost – Nadzor Sodišča nad presojami Splošnega sodišča glede nacionalnega prava – Izključitev, razen ob izkrivljanju*
(člen 256(1), drugi pododstavek, PDEU; Statut Sodišča, člen 58, prvi odstavek)

(Glej točki 93 in 94.)

Povzetek

Sodišče je zavrnilo pritožbo, ki jo je Komisija vložila zoper sodbo Splošnega sodišča v zvezi z ukrepi, ki jih je sprejel konzorcij italijanskih bank v podporo ene od svojih članic

Splošno sodišče je pravilno razsodilo, da ti ukrepi niso državna pomoč in da jih ni mogoče pripisati Italijanski državi

Italijanska banka Banca Popolare di Bari SCpA (v nadaljevanju: BPB) je leta 2013 izrazila zanimanje za povečanje kapitala banke Banca Tercas (v nadaljevanju: Tercas), to je neke druge italijanske banke z zasebnim kapitalom, nad katero je bilo zaradi nepravilnosti, ki jih je ugotovila Banca d'Italia – italijanski nadzorni organ v bančnem sektorju – uvedeno izredno upravljanje.

To zanimanje, ki ga je izrazila banka BPB, pa je bilo pogojeno s tem, da Fondo Interbancario di Tutela dei Depositi (v nadaljevanju: FITD) v celoti krije primanjkljaj v premoženju banke Tercas. Zadnjenavedeni je zasebnopravni konzorcij bank, ki temelji na vzajemnosti in je zavezan posredovati v smislu zagotovitve zakonskega jamstva za vloge v primeru prisilne upravne likvidacije ene od svojih članic. Konzorcij FITD ima tudi možnost prostovoljnega posredovanja v podporo svoje članice, nad katero je bilo uvedeno izredno upravljanje. Za tako posredovanje pa morata obstajati možnosti sanacije in tega, da je predvideno breme manjše od tistega, ki bi nastalo s posredovanjem konzorcija FITD zaradi zakonskega jamstva za vloge v primeru prisilne upravne likvidacije te članice.

Konzorcij FITD je leta 2014, po tem, ko se je prepričal, da je prostovoljno posredovanje v korist banke Tercas ekonomsko ugodnejše od vračila vlagateljem te banke v primeru prisilne upravne likvidacije, sprejel odločitev, da krije negativno premoženjsko stanje banke Tercas in da ji podeli nekatera jamstva. Te ukrepe je odobrila Banca d'Italia.

Evropska komisija je s sklepom z dne 23. decembra 2015¹ ugotovila, da je bilo to posredovanje konzorcija FITD v korist banke Tercas nezakonita državna pomoč, ki jo je Italija dodelila banki Tercas in odredila njeno izterjavo.

Italijanska republika, banka BPB in konzorcij FITD, ki ga je podprla Banca d'Italia, so zoper ta sklep vložili ničnostne tožbe. Splošno sodišče je s sodbo z dne 19. marca 2019² tem tožbam ugodilo in sklep Komisije razglasilo za ničen, ker pogoji za opredelitev posredovanja konzorcija FITD kot državne pomoči niso bili izpolnjeni, saj tega posredovanja ni bilo mogoče niti pripisati Italijanski državi niti ni bilo financirano s sredstvi te države članice.³

¹ Sklep Komisije (EU) 2016/1208 z dne 23. decembra 2015 o državni pomoči, ki jo je Italija dodelila banki Tercas (zadeva SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN) (UL 2016, L 203, str. 1).

² Sodba z dne 19. marca 2019, Italija/Komisija, T 98/16, T 196/16 in T 198/16; glej tudi CP št. 34/19.

³ Da se neki ukrep lahko opredeli za „državno pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU, morajo biti izpolnjeni štiri pogoji, in sicer da gre za državni poseg ali poseg z državnimi sredstvi, da ta poseg lahko prizadene trgovino med državami članicami, da svojemu upravičencu omogoča selektivno prednost in da izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco.

Sodišče, ki je zasedalo v velikem senatu, je pri zavrnitvi pritožbe Komisije natančneje pojasnilo svojo sodno prakso v zvezi s pripisljivostjo ukrepov pomoči, ki jih je dodelil zasebnopravni subjekt, ki ni državni organ ali javno podjetje, državi.

Presoja Sodišča

Sodišče je najprej spomnilo, da morajo biti prednosti, da jih je mogoče opredeliti kot „pomoč“ v smislu člena 107(1) PDEU, prvič, dodeljene neposredno ali posredno iz državnih sredstev, in drugič, pripisati jih mora biti mogoče državi.

Natančneje, Sodišče je glede pripisljivosti posredovanja konzorcija FITD v korist banke Tercas italijanskim organom nato ugotovilo, da Splošno sodišče ni storilo napake, ker je razsodilo, da na podlagi indicev, ki jih je Komisija navedla, da bi dokazala vpliv italijanskih javnih organov na konzorcij FITD, njegovega posredovanja v korist banke Tercas ni mogoče pripisati italijanskim organom.

Sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, da je Splošno sodišče pravilno uporabilo sodno prakso, v skladu s katero mora Komisija na podlagi sklenjenega kroga indicev dokazati, da je zadevne ukrepe mogoče pripisati državi, in zato Komisiji ni naložilo višjega dokaznega standarda v zvezi s pripisljivostjo neke koristi državi zgolj zato, ker je konzorcij FITD zasebni subjekt.

Sodišče je v zvezi s tem poudarilo, da se indici, s katerimi je mogoče dokazati pripisljivost ukrepa državi, zaradi okoliščine, da je subjekt, ki je dodelil pomoč, zasebni, razlikujejo od indicev, ki se zahtevajo, če je subjekt, ki je dodelil pomoč, javno podjetje.

Zato Splošno sodišče ni naložilo različnih dokaznih standardov, ampak je, nasprotno, uporabilo ustaljeno sodno prakso Sodišča, v skladu s katero indici, s katerimi je mogoče dokazati pripisljivost nekega ukrepa pomoči, nujno izvirajo iz okoliščin konkretnega primera in okvira, v katerem je bil sprejet ta ukrep, pri čemer je to, da med konzorcijem FITD in državo ni kapitalске povezave, s tega vidika gotovo pomembno.

Sodišče je poleg tega pojasnilo, da njegove sodne prakse v zvezi s pojmom „pojavná oblika države“, ki posameznikom omogoča, da se sklicujejo na brezpogojne in dovolj natančne določbe direktive, ki ni bila prenesena ali ki ni bila pravilno prenesena, zoper organizacije ali subjekte, ki so pod pristojnostjo oziroma nadzorom države, ni mogoče uporabiti za vprašanje pripisljivosti ukrepov pomoči državi v smislu člena 107(1) PDEU.

Sodišče je zavrnilo tudi trditev Komisije v zvezi s tveganjem izogibanja zakonodaji s področja bančne unije. Komisija je v zvezi s tem navedla, da bi zavrnitev možnosti, da se posredovanje organizma, kot je konzorcij FITD, v korist neke banke z zasebnim kapitalom, pripiše državnim organom, povzročila tveganje zaobida člena 32 Direktive 2014/59,⁴ ki določa začetek postopka reševanja, kadar kreditna institucija potrebuje izredno javnofinančno pomoč, ki ustreza državní pomoči. Sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, da je ukrep, ki ga je sprejel sistem jamstva za vloge, glede na značilnosti navedenega sistema in zadevnega ukrepa še vedno mogoče opredeliti kot ukrep pomoči, ki lahko sproži ta postopek reševanja.

⁴ Člen 32(4)(d) Direktive 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta (UL 2014, L 173, str. 190).

Sodišče je nazadnje potrdilo, da je Splošno sodišče na podlagi analize vseh indicev, ki jih je upoštevala Komisija, umeščeni v njihov okvir, razsodilo, da je Komisija napačno uporabila pravo, ko je menila, da so italijanski organi izvajali znaten javni nadzor pri določitvi posredovanja konzorcija FITD v korist banke Tercas.